

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) NR 1187/2014

z dnia 2 października 2014 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych mających na celu ustalenie ogólnej ekspozycji wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów w odniesieniu do transakcji dotyczących aktywów bazowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012⁽¹⁾, w szczególności jego art. 390 ust. 8 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby określić całkowitą ekspozycję wobec określonego dłużnika, która wynika z ekspozycji instytucji z tytułu transakcji dotyczącej aktywów bazowych, wartość ekspozycji należy w pierwszej kolejności określić oddzielnie dla każdej z tych ekspozycji. Całkowitą wartość ekspozycji określa się następnie jako pozycję zagregowaną wszystkich ekspozycji, przy czym całkowita wartość nie powinna przewyższać wartości ekspozycji dla ekspozycji utworzonej przez sam składnik aktywów bazowych.
- (2) Jeżeli ekspozycje innych inwestorów oraz ekspozycja instytucji mają równy stopień uprzywilejowania, wartość ekspozycji dla ekspozycji instytucji z tytułu składnika aktywów bazowych powinna odzwierciedlać proporcjonalny podział strat pomiędzy ekspozycjami o równym stopniu uprzywilejowania. Wynika to z faktu, że po wystąpieniu zdarzenia niewykonania zobowiązania w odniesieniu do składnika aktywów bazowych podział strat między ekspozycje o równym stopniu uprzywilejowania jest zawsze dokonywany zgodnie z proporcjonalnym stosunkiem przypadającym na każdą z tych ekspozycji, a maksymalna strata ponoszona przez instytucję w przypadku całkowitej straty na składniku aktywów bazowych jest ograniczona do części odpowiadającej stosunkowi ekspozycji instytucji do sumy wszystkich ekspozycji o równym stopniu uprzywilejowania.
- (3) Należy dokonać rozróżnienia pomiędzy transakcjami, w których wszyscy inwestorzy mają równy stopień uprzywilejowania, takimi jak w ramach przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, a innymi transakcjami takimi jak sekurytyzacje, które mogą obejmować podział na transze w sytuacji, gdy ekspozycje mają różny stopień uprzywilejowania. W przypadku transakcji pierwszego typu powstała ekspozycja z tytułu składnika aktywów bazowych zależy wyłącznie od proporcjonalnego stosunku ekspozycji danego inwestora do ekspozycji wszystkich inwestorów. W przypadku transakcji drugiego typu straty przydziela się w pierwszej kolejności do odpowiednich transz, w zależności od ich stopnia uprzywilejowania, a następnie – gdy w ramach danej transzy istnieje więcej niż jeden inwestor – proporcjonalnie między inwestorów. Wszystkie transze w sekurytyzacji należy traktować jednakowo, ponieważ zgodnie z najbardziej pesymistycznym scenariuszem transze podporządkowane mogą zniknąć bardzo szybko. W szczególności należy uznać maksymalną stratę, jaką poniosą wszyscy inwestorzy, którzy zainwestowali w określoną transzę, w przypadku całkowitej straty z tytułu składnika aktywów bazowych, ponieważ w ramach transzy podporządkowanych nie wolno uznawać jakichkolwiek efektów ograniczenia ryzyka. Ekspozycja instytucji z tytułu składnika aktywów bazowych transakcji nie powinna przekraczać całkowitej wartości ekspozycji danej transzy (ponieważ strata poniesiona przez inwestora w danej transzy, która wynika z niewykonania zobowiązania z tytułu składnika aktywów bazowych, nigdy nie może być większa od całkowitej wartości ekspozycji transzy) ani

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1.

wartości ekspozycji dla ekspozycji utworzonej przez składnik aktywów bazowych (ponieważ instytucja nigdy nie może stracić więcej niż wynosi kwota składnika aktywów bazowych). Tego rodzaju ograniczenie maksymalnej straty należy odzwierciedlić poprzez wykorzystanie niższej z dwóch wartości ekspozycji, a następnie zastosowanie procedury polegającej na uznaniu proporcjonalnego podziału strat między wszystkie ekspozycje o równym stopniu uprzywilejowania w ramach danej transzy w przypadku, gdy istnieje więcej niż jeden inwestor, który zainwestował w daną transzę.

- (4) Od instytucji oczekuje się wprawdzie określenia wszystkich dłużników z tytułu aktywów bazowych w ramach transakcji, w które instytucje te inwestują, ale mogą wystąpić sytuacje, w których spowodowałyby to nieuzasadnione koszty po stronie instytucji lub w których inne okoliczności uniemożliwiłyby instytucjom zidentyfikowanie pewnych dłużników. W związku z tym, jeżeli ekspozycja z tytułu aktywów bazowych jest wystarczająco mała, aby jedynie w nieznacznym stopniu przyczynić się do ogólnej ekspozycji wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów, wystarczające powinno być przypisanie tej ekspozycji do transakcji jako oddzielnego klienta. Suma tego rodzaju ekspozycji z tytułu aktywów bazowych tej samej transakcji powinna być wówczas w dalszym ciągu ograniczona limitem dużych ekspozycji dla tej transakcji. Należy zakładać, że składnik aktywów bazowych przyczynia się do ogólnej ekspozycji w nieznacznym stopniu, jeżeli do osiągnięcia limitu wynoszącego 25 % uznanego kapitału instytucji koniecznych jest co najmniej 100 ekspozycji z tytułu aktywów bazowych transakcji. Wymagałoby to, aby wartość ekspozycji nie przekraczała 0,25 % uznanego kapitału instytucji.
- (5) Aby zapobiec nieograniczonej ogólnej ekspozycji wynikającej z braków informacji, konieczne byłoby przypisanie ekspozycji – w przypadku których wartość ekspozycji przekracza 0,25 % uznanego kapitału instytucji i brakuje informacji na temat danego dłużnika – do hipotetycznego klienta („nieznanego klienta”), wobec którego powinien mieć zastosowanie limit dużych ekspozycji wynoszący 25 %.
- (6) W przypadku gdy instytucja nie jest w stanie rozróżnić aktywów bazowych transakcji pod względem ich kwoty istnieje ryzyko, że aktywa bazowe transakcji są związane z tym samym dłużnikiem lub grupą powiązanych klientów. W takim przypadku aby zmniejszyć to ryzyko, instytucja powinna mieć obowiązek ocenić istotność całkowitej wartości tych ekspozycji z tytułu transakcji zanim będzie mogła przypisać ją do transakcji jako osobnego klienta zamiast „nieznanego klienta”.
- (7) Struktura transakcji nie powinna stanowić dodatkowej ekspozycji, gdy okoliczności transakcji zapewniają powstanie strat na ekspozycji z tytułu tej transakcji wyłącznie w związku ze zdarzeniem niewykonania zobowiązania w odniesieniu do aktywów bazowych. Należy uznać dodatkową ekspozycję, gdy transakcja obejmuje zobowiązanie płatnicze określonej osoby mające charakter dodatkowy lub co najmniej zaliczkowy w stosunku do przepływów pieniężnych z tytułu aktywów bazowych, z uwagi na fakt, że inwestorzy mogliby ponieść dodatkowe straty w przypadku niewykonania zobowiązania przez tę osobę, mimo iż w odniesieniu do składnika aktywów bazowych nie miało miejsca jakiegokolwiek zdarzenie niewykonania zobowiązania. Dodatkową ekspozycję należy uznać także wówczas, gdy okoliczności transakcji umożliwiają przekierowanie przepływów pieniężnych do osoby, która nie jest uprawniona do ich otrzymania, z uwagi na fakt, że inwestorzy mogliby ponieść dodatkowe straty, mimo iż w odniesieniu do składnika aktywów bazowych nie miało miejsca jakiegokolwiek zdarzenie niewykonania zobowiązania. Nie należy uznawać dodatkowej ekspozycji w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁽¹⁾, ponieważ nie istnieje możliwość przekierowania przepływów pieniężnych do osoby, która nie jest uprawniona w ramach transakcji do otrzymania tych przepływów pieniężnych. Takie samo założenie należy przyjąć także w odniesieniu do podmiotów podlegających równoważnym wymogom na podstawie aktów ustawodawczych Unii lub prawodawstwa państwa trzeciego
- (8) Istnienie i wartość ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów wynikająca z ekspozycji z tytułu transakcji nie zależy od tego, czy ekspozycje z tytułu transakcji przypisuje się do portfela handlowego, czy też portfela bankowego. W związku z tym warunki i metody wykorzystywane w celu określenia ekspozycji z tytułu transakcji dotyczących aktywów bazowych powinny być takie same, niezależnie od tego, czy ekspozycje te przypisuje się do portfela handlowego, czy też portfela bankowego instytucji.
- (9) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedstawiony Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB).
- (10) EUNB przeprowadził otwarte konsultacje społeczne na temat projektu regulacyjnych standardów technicznych, które stanowią podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwrócił się o wydanie opinii przez Bankową Grupę Interesariuszy ustanowioną zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽²⁾,

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu określa się warunki i metody stosowane w celu ustalenia ogólnej ekspozycji instytucji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów w odniesieniu do rodzajów ekspozycji z tytułu transakcji dotyczących aktywów bazowych oraz warunki, w których struktura transakcji dotyczących aktywów bazowych nie stanowi dodatkowej ekspozycji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „transakcje” oznaczają transakcje, o których mowa w art. 112 lit. m) i o) rozporządzenia (UE) nr 575/2013, i inne transakcje, w przypadku których istnieje ekspozycja z tytułu aktywów bazowych;
- b) „nieznany klient” oznacza pojedynczego hipotetycznego klienta, do którego instytucja przypisuje wszystkie ekspozycje, w przypadku których nie określiła dłużnika, pod warunkiem że nie ma zastosowania art. 6 ust. 2 lit. a) i b) oraz art. 6 ust. 3 lit. a) niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Określanie ekspozycji wynikających z transakcji

1. Instytucja ustala wkład do ogólnej ekspozycji wobec określonego klienta lub grupy powiązanych klientów, która wynika z danej transakcji, zgodnie z metodą określoną w art. 4, 5 i 6.

Instytucja ustala osobno dla każdego składnika aktywów bazowych ich ekspozycję z tytułu danego składnika aktywów bazowych zgodnie z art. 5.

2. Instytucja ocenia, czy dana transakcja stanowi dodatkową ekspozycję zgodnie z art. 7.

Artykuł 4

Ekspozycje bazowe z tytułu transakcji, które same posiadają aktywa bazowe

1. Podczas oceny ekspozycji bazowych transakcji (transakcja A), które same posiadają ekspozycję bazową z tytułu innej transakcji (transakcja B) do celów art. 5 i 6, instytucja traktuje ekspozycję z tytułu transakcji B jako zastąpioną ekspozycjami bazowymi transakcji B.
2. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie w sytuacji, gdy ekspozycje bazowe stanowią ekspozycje z tytułu transakcji dotyczących aktywów bazowych.

Artykuł 5

Obliczanie wartości ekspozycji

1. Ekspozycja instytucji z tytułu składnika aktywów bazowych danej transakcji jest niższą z następujących wartości:
 - a) wartość ekspozycji dla ekspozycji z tytułu aktywów bazowych;
 - b) całkowita wartość ekspozycji dla ekspozycji instytucji związanych ze składnikiem aktywów bazowych, wynikająca ze wszystkich ekspozycji instytucji z tytułu danej transakcji.

2. W odniesieniu do każdej ekspozycji instytucji z tytułu transakcji wartość ekspozycji dla powstałej ekspozycji z tytułu składnika aktywów bazowych określa się w następujący sposób:

- a) jeżeli ekspozycje wszystkich inwestorów w danej transakcji posiadają równy stopień uprzywilejowania, wartość ekspozycji dla powstałej ekspozycji z tytułu składnika aktywów bazowych stanowi proporcjonalny stosunek przypadający na ekspozycję instytucji z tytułu danej transakcji, pomnożony przez wartość ekspozycji dla ekspozycji utworzonej przez składnik aktywów bazowych;
- b) w innych przypadkach niż określono w lit. a) wartość ekspozycji dla powstałej ekspozycji z tytułu składnika aktywów bazowych stanowi proporcjonalny stosunek przypadający na ekspozycję instytucji z tytułu danej transakcji, pomnożony przez niższą z poniższych wartości:
 - (i) wartość ekspozycji dla ekspozycji utworzonej przez aktywa bazowe;
 - (ii) całkowita wartość ekspozycji dla ekspozycji instytucji z tytułu transakcji wraz ze wszystkimi innymi ekspozycjami z tytułu tej transakcji, które posiadają równy stopień uprzywilejowania w stosunku do ekspozycji instytucji.

3. Proporcjonalny stosunek przypadający na ekspozycję instytucji z tytułu transakcji jest to wartość ekspozycji dla ekspozycji instytucji podzielona przez całkowitą wartość ekspozycji dla ekspozycji instytucji wraz ze wszystkimi innymi ekspozycjami z tytułu tej transakcji, które posiadają równy stopień uprzywilejowania w stosunku do ekspozycji instytucji.

Artykuł 6

Procedura ustalania wkładu ekspozycji bazowych do ogólnych ekspozycji

1. W przypadku każdej ekspozycji na ryzyko kredytowe, w odniesieniu do której określono dłużnika, instytucja dołącza wartość ekspozycji dla swojej ekspozycji z tytułu odpowiedniego składnika aktywów bazowych podczas obliczania ogólnej ekspozycji wobec danego dłużnika jako indywidualnego klienta lub grupy powiązanych klientów, do której należy dany dłużnik.

2. Jeżeli instytucja nie określiła dłużnika ekspozycji bazowej na ryzyko kredytowe lub jeżeli instytucja nie jest w stanie potwierdzić, że dana ekspozycja bazowa nie stanowi ekspozycji na ryzyko kredytowe, wspomniana instytucja przypisuje tego rodzaju ekspozycję w następujący sposób:

- a) jeżeli wartość ekspozycji nie przekracza 0,25 % uznanego kapitału instytucji, przypisuje ona tę ekspozycję do transakcji jako oddzielnego klienta;
- b) jeżeli wartość ekspozycji jest co najmniej równa 0,25 % uznanego kapitału instytucji, a instytucja może zapewnić poprzez uprawnienia w ramach transakcji, aby ekspozycje bazowe transakcji nie były powiązane z żadnymi innymi ekspozycjami z jej portfela, w tym ekspozycjami bazowymi z tytułu innych transakcji, instytucja przypisuje tę ekspozycję do transakcji jako oddzielnego klienta;
- c) w innych przypadkach niż określono w lit. a) i b) instytucja przypisuje tę ekspozycję do nieznanego klienta.

3. Jeżeli instytucja nie jest w stanie odróżnić ekspozycji bazowych transakcji, przypisuje całkowitą wartość ekspozycji dla swoich ekspozycji z tytułu transakcji w następujący sposób:

- a) jeżeli wspomniana całkowita wartość ekspozycji nie przekracza 0,25 % uznanego kapitału instytucji, przypisuje ona tę całkowitą wartość ekspozycji do transakcji jako oddzielnego klienta;
- b) w innych przypadkach niż określono w lit. a) instytucja przypisuje tę całkowitą wartość ekspozycji do nieznanego klienta.

4. Do celów ust. 1 i 2 instytucje monitorują takie transakcje regularnie, a co najmniej raz w miesiącu, pod kątem możliwych zmian w strukturze i względnym udziale ekspozycji bazowych.

Artykuł 7

Dodatkowa ekspozycja utworzona przez strukturę transakcji

1. Struktura transakcji nie stanowi dodatkowej ekspozycji, jeżeli transakcja spełnia oba poniższe warunki:

- a) struktura prawna i operacyjna transakcji ma na celu uniemożliwienie podmiotowi zarządzającemu transakcją lub osobie trzeciej przekierowywania jakichkolwiek przepływów pieniężnych będących wynikiem transakcji do osób, które nie są w inny sposób uprawnione na podstawie warunków transakcji do otrzymania tych przepływów pieniężnych;

b) od emitenta ani od żadnego innego podmiotu nie można wymagać, aby w ramach transakcji dokonał na rzecz instytucji płatności mającej charakter dodatkowy do przepływów pieniężnych z tytułu aktywów bazowych lub charakter zaliczki na takie przepływy pieniężne.

2. Warunek przedstawiony w ust. 1 lit. a) uznaje się za spełniony, gdy transakcja dotyczy jednego z następujących podmiotów:

a) UCITS, zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE;

b) przedsiębiorstwa z siedzibą w państwie trzecim, które prowadzi działalność podobną do działalności prowadzonej przez UCITS i podlega nadzorowi na mocy aktu ustawodawczego Unii lub prawodawstwa państwa trzeciego, w ramach którego stosuje się wymogi nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne z takimi wymogami stosowanymi w Unii wobec UCITS.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 października 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący
